

29.4.2019

Onko EU myös naisten? -keskustelutilaisuus

Aika: ma 29.4.2019 kello 15.00

Paikka: Eurooppasali

Puheenjohtaja Eva Biaudet, Naisjärjestöjen Keskusliitto

Keskustelutilaisuuden avauspuheenvuoro

Hyvä yleisö,

toivotan teidät kaikki lämpimästi tervetulleeksi naisjärjestöjen perinteiseen kevättapahtumaan! Tällä kertaa teemanamme on naisten vaikutusmahdollisuudet Euroopan unionin politiikassa ja päätöksenteossa.

I warmly welcome you, especially Secretary General Joanna Maycock, to this seminar of women in European Union policy and decision-making.

Naisjärjestöjen Keskusliitto järjestää tämän tilaisuuden yhteistyössä Euroopan parlamentin Suomen toimiston sekä 22 jäsen- ja muun järjestön kanssa, ja se toteutetaan Jenny ja Antti Wihurin rahaston tuella. Kiitoksia mahdollisuudesta kokoontua tänään teemaan sopivasti täällä Eurooppasalissa.

Tämän päivän kysymys kuuluu: Onko EU myös naisten?

Yli puolet Euroopan väestöstä on naisia, joten vastauksen kysymykseen tulisi olla yksiselitteisesti kyllä. Kuitenkin monet mittarit osoittavat, että näin ei itsestään selvästi ole. **Ensinnäkin, sukupuolten tasa-arvo ja naisten oikeudet ovat viime vuosina olleet vastatuulella Euroopassa.** Tasa-arvo on ottanut takapakkia niin Suomessa kuin muualla Euroopassakin. Konservatiiviset asenteet ja populismi ovat vallanneet alaa ja naisten ja tyttöjen oikeuksia kyseenalaistetaan monissa EU-jäsenvaltioissa.

Toisekseen, Euroopan unionin politiikassa tasa-arvotavoitteita ja -toimia on heikennetty. Esimerkiksi Euroopan komissio on aiempina vuosina laatinut tasa-arvon strategian. Poikkeuksellisesti vuosille 2016-2019 tehtiin vain löyhempi sitoumus. On kuitenkin kiistatonta, että Euroopan komissio tarvitsee vahvan sukupuolten tasa-arvon strategian. Se on välttämätöntä, jotta tasa-arvoa edistettäisiin kaikkialla EU:ssa konkreettisilla ja tehokkailla toimilla. Sitä me myös naisjärjestöissä ajamme. Kerron myöhemmin lisää Naisjärjestöjen Keskusliiton tavoitteista ja vaatimuksista liittyen EU:hun.

Kolmanneksi, ja erityisesti tämän päivän teemaan liittyen: naiset ovat aliedustettuna poliittisessa päätöksenteossa niin Euroopan parlamentissa kuin koko Euroopan unionissakin. Euroopan parlamentin jäsenistä 63 prosenttia on miehiä, mikä tarkoittaa sitä, että Euroopan unionin kansalaisia edustamassa on lähes

200 miestä enemmän kuin naista. Naisten osuus parlamentin poliittisten ryhmien puheenjohtajista, parlamentin varapuheenjohtajista sekä johtajista ja yksikön päälliköistä on vähäinen. Sen sijaan parlamentin sihteeri- ja assistenttikunta on hyvin naisvaltaista.

Naisten määrä päättävissä elimissä on vähäinen myös unionin jäsenmaissa. Vuonna 2016 EU-jäsenmaissa alle kolmannes parlamentaarikoista ja ministereistä oli naisia, ja joidenkin jäsenmaiden hallituksissa on ollut 2010-luvulla pelkkiä miehiä.

Erilaisiin vähemmistöryhmiin kuuluvien naisten poliittinen edustus jää niin ikään EU:ssa marginaaliin. Esimerkiksi etnisiin vähemmistöihin kuuluvien europarlamentaarikkojen määrästä ei ole tilastoja, mutta nykyisessä parlamentissa heitä on arviolta alle 20. On kaikkien etu, että eri taustaiset naiset ovat osallisena poliittisessa päätöksenteossa.

Näiden lukujen valossa tuntuu entistäkin tärkeämmältä, että olemme kokoontuneet tänään tämän teeman äärelle. Kiitos jokaiselle, jotka olette tulleet tänne tai seuraatte tätä ruudun äärestä.

Suomen ja suomalaisten näkökulmasta nyt on oikea EU:n supervuosi. Toukokuun loppupuolella pidetään europarlamenttivaalit, sen jälkeen valitaan komissio. Heinäkuusta alkaen Suomi toimii EU-puheenjohtajamaana eli johtaa Euroopan unionin neuvostoa joulukuun loppuun.

Näihin kaikkiin liittyy tasa-arvon näkökulmasta monta vaikuttamisen paikkaa. **Me naisjärjestöt vaadimme, että sukupuolten tasa-arvo nostetaan yhdeksi Suomen EU-puheenjohtajakauden prioriteettiteemaksi.**

Suomen on edistettävä sukupuolten tasa-arvoa Euroopan unionissa ja sen politiikassa. Vaadimme, että Suomi esittää Euroopan unionille ja EU-jäsenvaltioille uusia, konkreettisia avauksia naisten oikeuksien edistämiseksi ja tasa-arvon sisällyttämiseksi laajasti EU:n politiikkaan. Näemme, että tulevana puheenjohtajana Suomella on hyvät mahdollisuudet vaikuttaa politiikan painopisteisiin. **Suomen on tehtävä kaikkensa, jotta Euroopan komissiolle laaditaan vahva tasa-arvon strategia.** Lisäksi Suomen on EU-puheenjohtajakaudellaan huolehdittava, että tulevissa EU:n rahoitusohjelmissa huomioidaan naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisy ja turvataan sille riittävät resurssit.

Suomi on ollut tunnettu Euroopan unionissa sukupuolten tasa-arvon ja naisten oikeuksien edelläkävijänä. Kuitenkin **Suomi on kuulunut Euroopan unioniin miltei neljännesvuosisadan, ilman että se on nimennyt kertaakaan komissaarikseen naista.** Suomen lisäksi vain kuudella muulla maalla ei ole vielä ollut yhtään naista komissaarina. Tämä on jo häpeällistä. Me naisjärjestöt vaadimme, että Suomi nimittää seuraavaksi komissaariksi naisen.

Suomalaiset naiset ovat ansioituneita ja menestyneitä Euroopan parlamentin jäseninä. Me naisjärjestöt haluamme nähdä heitä siellä myös jatkossa. **Naisjärjestöjen**

Keskusliitto on laatinut listan vaalien naisehdokkaista, ja kannustammekin teitä antamaan äänenne naiselle.

Tulevien parlamenttivaalien myötä meillä jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa Euroopan tulevaisuuteen. Euroopan unioni ja parlamentti eivät ole vain "tuolla jossain", vaan meidän jokapäiväisistä asioistamme päätetään EU:ssa. Äänestäjillä on valtaa vaikuttaa, annetaanko populismille lisää tilaa ja sallitaanko naisten oikeuksien kaventamisen jatkoa. Euroopan tulevaisuudesta päätetään nyt. Ja se tarkoittaa samalla, että meidän tulevaisuudestamme päätetään nyt. **Meidän on annettava ääni naisten EU:lle. EU:lle, jossa naiset ovat osallisena päätöksenteossa ja saavat kannettavakseen myös raskaita salkkuja. EU:lle, jossa tehdään tasa-arvoa edistäviä päätöksiä, annetaan tasa-arvotyölle sen tarvitsemat resurssit ja jossa tasa-arvonäkökulma on läpileikkaavasti osana kaikkea päätöksentekoa.**

Haluaisin tänään nostaa esille etenkin sen, miten tärkeää on, että naiset ja erityisesti nuoret naiset äänestävät europarlamenttivaaleissa. Eduskuntavaaleissa historiallisesti naiset ovat olleen miehiä aktiivisempia äänestäjiä, mutta europarlamenttivaaleissa asia on ollut päinvastoin. Nyt meillä naisilla on mahdollisuus ratkaista nämä vaalit.

Erityisen huolestuttava piirre vuoden 2014 europarlamenttivaaleissa oli nuorten alhainen äänestysaktiivisuus. Suomalaisista nuorista vain noin 10 % äänesti, kun Euroopan maissa nuorten äänestysprosentti oli 28. Ruotsissa ensiäänestäjistä noin 60 % käytti äänioikeuttaan.

Alhaista äänestysaktiivisuutta hämmästellessä palautuu mieleen tämän päivän teema ja kysymys siitä, onko EU myös naisten? Voivatko naiset kokea EU:n olevan heitä varten, jos valtaosa päättäjistä on miehiä? Tai jos naisten oikeuksille ei anneta painoarvoa?

Hyvät kuulijat,

Me naiset emme ole vähemmistö. Meidän paikkamme on olla osallisena päätöksenteossa. Sen tietävät myös tämän tapahtuman puhujat. Tänään saamme kuulla monta mielenkiintoista puheenvuoroa eri näkökulmista liittyen naisten vaikutusmahdollisuuksiin sekä tasa-arvon edistämiseen EU:ssa. Iltapäivän lopuksi europarlamentaarikkoehdokkaiden paneelissa pääsemme seuraamaan kiinnostavaa keskustelua teemaan liittyen. Täten haluankin toivottaa teille antoisaa ja ajatuksia herättävää seminaari-iltapäivää!